

INFORMACJE O BIURZE MAKLERSKIM I ŚWIADCZONYCH USŁUGACH

Informacje podstawowe

Nazwa i dane kontaktowe

Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.
ul. Łopuszańska 38D
02-232 Warszawa

Adres do korespondencji

ul. Postępu 18 B
02-676 Warszawa

Infolinia Biura Maklerskiego Alior Banku

z telefonów stacjonarnych i komórkowych

19 503 (z sieci Play: 12 19 503)
12 370 74 00

z zagranicy

+48 12 19 503
+48 12 370 74 00

e-mail: kontakt.bm@alior.pl

Język komunikacji z Klientami

Językiem, w którym Klient może kontaktować się z Biurem Maklerskim i w którym sporządzane są dokumenty oraz przekazywane informacje jest język polski.

W zakresie usług świadczonych na rynkach zagranicznych oraz OTC Biuro Maklerskie może częściowo stosować w systemie transakcyjnym terminologię w języku angielskim. Wyjaśnienia odnośnie stosowanej w systemie transakcyjnym terminologii w języku angielskim udzielane są w języku polskim przez Contact Center Biura Maklerskiego.

Zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej

Biuro Maklerskie Alior Bank S.A. posiada zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego na prowadzenie działalności maklerskiej wydane na podstawie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

Adres Urzędu:

Komisja Nadzoru Finansowego
ul. Piękna 20
00-549 Warszawa

Sposoby komunikowania się z Biurem Maklerskim

Klient może komunikować się z Biurem Maklerskim:

- osobiście w placówkach Alior Banku prowadzących obsługę maklerską (wykaz placówek jest dostępny na www.alior.pl)
- telefonicznie pod numerami: 19 503 (z sieci Play: 12 19 503), z zagranicy +48 12 19 503, +48 12 370 74 00
- pocztą elektroniczną: kontakt.bm@alior.pl
- za pośrednictwem bankowości internetowej: www.aliorbank.pl
- listownie na adres do korespondencji

Kanały składania zleceń i dyspozycji:

- rynek GPW – osobiście, telefonicznie, za pośrednictwem bankowości internetowej i mobilnej
- rynek OTC – telefonicznie, za pośrednictwem bankowości internetowej i mobilnej
- rynki zagraniczne - telefonicznie, za pośrednictwem bankowości internetowej
- fundusze inwestycyjne – osobiście, telefonicznie, za pośrednictwem bankowości internetowej
- rynek niepubliczny – osobiście

Raporty ze świadczenia usług maklerskich

Potwierdzenia wykonania zlecenia

Sporządzane są każdorazowo po wykonaniu zlecenia i przekazywane Klientom poprzez system bankowości internetowej, a także są dostępne w Placówkach Banku. W przypadku zleceń dotyczących instrumentów rynku niepublicznego potwierdzenia przekazywane są w Placówkach Banku lub mogą być przekazane w inny uzgodniony z Klientem sposób. Zakres informacji zawartych w potwierdzeniu określa regulamin świadczenia usługi. Potwierdzenia sporządzane są najpóźniej do końca następnego dnia roboczego po wykonaniu zlecenia.

Wyciąg z rachunku

Po zakończeniu kwartału kalendarzowego Biuro Maklerskie sporządza i przekazuje Klientom poprzez System Bankowości Internetowej lub listownie wyciąg z rachunku zawierający stan na ostatni dzień kwartału kalendarzowego.

Historia i stan rachunku

Każdorazowo na wniosek Klienta Biuro Maklerskie sporządza historię rachunku oraz wyciąg ze stanu rachunku. Informacje o stanie i operacjach przeprowadzanych na rachunku Klient może również uzyskać w Placówkach Banku, telefonicznie oraz za pośrednictwem Systemu Bankowości Internetowej.

Informacja o kosztach

Po zakończeniu roku kalendarzowego Biuro Maklerskie przekazuje Klientowi roczną informację o wszystkich kosztach poniesionych przez Klienta związanych z instrumentami finansowymi i świadczoną usługą oraz o skumulowanym wpływie całkowitych kosztów na zwrot z inwestycji, a także o faktycznych kwotach świadczeń pieniężnych, w tym opłat i prowizji i świadczeń niepieniężnych przyjętych od osób trzecich lub przekazanych na rzecz osób trzecich, w związku ze świadczeniem usługi wykonywania zleceń oraz usługi przyjmowania i przekazywania zleceń.

Rekomendacje

Po zakończeniu kwartału kalendarzowego Biuro Maklerskie przekazuje Klientowi sprawozdanie obejmujące informacje nt. rekomendacji udzielonych w ramach usługi doradztwa inwestycyjnego. Informacja zawiera m.in. datę i czas udzielenia rekomendacji, oznaczenie rekomendowanych instrumentów finansowych, wartość pobranych opłat. Sprawozdanie przekazywane jest na wskazany przez Klienta adres e-mail lub może zostać udostępnione Klientowi w bankowości internetowej.

Potwierdzenia przekazania zlecenia

W ramach usługi przyjmowania i przekazywania zleceń Biuro Maklerskie przekazuje Klientowi potwierdzenie przekazania zlecenia do podmiotu wykonującego zlecenie. Potwierdzenie przekazywane jest poprzez System Bankowości Internetowej nie później niż do końca dnia roboczego następującego po dniu, w którym zlecenie zostało przekazane. Biuro Maklerskie nie przekazuje potwierdzenia jeżeli przedmiotem zlecenia są jednostki uczestnictwa otwartego funduszu inwestycyjnego i Klient otrzymał wymagane informacje od funduszu lub agenta transferowego.

Informacje o tytułach uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania

Biuro Maklerskie udostępnia Klientom informacje dotyczące tytułów uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania w terminach i w zakresie, w jakim informacje te udostępniane są przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych lub agenta transferowego. Informacje te są dostępne dla Klienta w Placówkach Banku prowadzących obsługę w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia tytułów uczestnictwa w godzinach ich pracy oraz z wykorzystaniem systemu internetowego i telefonicznie.

Zasady przechowywania i ochrony aktywów Klientów

Biuro Maklerskie rejestruje aktywa Klientów w sposób umożliwiający w każdej chwili wyodrębnienie aktywów przechowywanych na rzecz jednego Klienta od aktywów innego Klienta oraz od aktywów własnych Biura Maklerskiego.

Instrumenty finansowe Klientów zapisane na rachunkach brokerskich są przechowywane w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A.

Biuro Maklerskie Alior Bank S.A. jest uczestnikiem systemu rekompensat prowadzonego przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. Celem systemu rekompensat jest zapewnienie Klientom wypłat środków pieniężnych w przypadkach:

- ogłoszenia upadłości lub otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego Banku lub
- prawomocnego oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości Banku ze względu na to, że jego majątek nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, lub

- stwierdzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego, że Biuro Maklerskie nie jest w stanie, z powodów ściśle związanych z sytuacją finansową, wykonać ciężących na nim zobowiązań wynikających z roszczeń inwestorów i nie jest możliwe ich wykonanie w najbliższym czasie.

System rekompensat zabezpiecza wypłatę środków inwestorom do wysokości równowartości w złotych 3 000 euro – w 100% wartości środków objętych systemem rekompensat oraz 90% nadwyżki ponad tę kwotę, z tym że górna granica środków objętych systemem rekompensat wynosi równowartość w złotych 22 000 euro (według średniego kursu NBP z dnia zaistnienia okoliczności stanowiącej podstawę wypłaty).

Instrumenty finansowe Klientów nabyte w obrocie na rynkach zagranicznych są przechowywane na rachunku zbiorczym prowadzonym przez depozytariusza zagranicznego na rzecz Biura Maklerskiego. Zapisy na rachunku zbiorczym dokonywane są zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi depozytariusza zagranicznego. Biuro Maklerskie powierza przechowywanie instrumentów finansowych Klienta depozytariuszowi zagranicznemu, pod warunkiem, że depozytariusz zagraniczny prowadzi działalność w państwie, którego prawo reguluje działalność polegającą na przechowywaniu na cudzy rachunek instrumentów finansowych i podlega w tym zakresie nadzorowi właściwego organu nadzoru tego państwa.

Instrumenty finansowe w obrocie na rynkach OTC są rejestrowane przez brokerów rozliczających, za pośrednictwem których Biuro Maklerskie dokonuje rozliczeń transakcji zawieranych na rynkach OTC. Zasady świadczenia usług przez zagranicznych brokerów rozliczających podlegają prawu państwa, w którym broker rozliczający prowadzi działalność, w związku z tym prawa Klienta związane z tymi instrumentami finansowymi mogą się różnić. Instrumenty finansowe są rejestrowane przez brokerów rozliczających na rachunkach zbiorczych.

Biuro Maklerskie ponosi odpowiedzialność za działania lub zaniechania podmiotu przechowującego instrumenty finansowe na zasadach ogólnych określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, w szczególności przepisach kodeksu cywilnego.

Środki pieniężne Klientów przechowywane są na zbiorczych rachunkach bankowych prowadzonych przez Alior Bank S.A. lub inne banki, przy wyborze których Biuro Maklerskie kieruje się należyłą starannością, w szczególności mając na uwadze ochronę praw przysługujących Klientom. Środki pieniężne Klientów przechowywane są odrębnie od środków własnych Biura Maklerskiego. Biuro Maklerskie dokonuje okresowej oceny banków, w których deponuje środki pieniężne Klientów.

Środki pieniężne Klientów powierzone Biuru Maklerskiemu w związku ze świadczeniem usług maklerskich zdeponowane w banku podlegają ochronie przewidzianej przez system gwarantowania depozytów zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym. System gwarantuje wypłatę środków do wysokości 100 000 euro (według kursu średniego NBP z dnia spełnienia warunków gwarancji) w przypadku upadłości banku, w którym zdeponowane zostały środki pieniężne Klientów po spełnieniu szczegółowych warunków określonych w ustawie. Deponentem jest każdy z Klientów w granicach wynikających z ich udziału w kwocie zgromadzonej na rachunku. Szczegółowe informacje są dostępne na stronie www.bfg.pl.

W razie wszczęcia postępowania egzekucyjnego środki pieniężne Klientów powierzone w związku ze świadczeniem usług maklerskich nie podlegają zajęciu, a w razie ogłoszenia upadłości Biura Maklerskiego podlegają wyłączeniu z masy upadłości. Biuro Maklerskie nie może wykorzystywać na własny rachunek środków pieniężnych powierzonych przez Klientów w związku ze świadczeniem usług maklerskich, z wyłączeniem przypadku, gdy wykonanie zlecenia Klienta wymaga ustanowienia przez Biuro Maklerskie zabezpieczenia w tych środkach.

Konflikt interesów

Przez konflikt interesów rozumie się okoliczności, które Biuro Maklerskie zna i które mogą doprowadzić do powstania sprzeczności między:

- interesem Biura Maklerskiego/osoby powiązanej z Biurem Maklerskim i obowiązkiem działania przez Biuro Maklerskie w sposób rzetelny, z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu Klienta;
- interesem kilku Klientów Biura Maklerskiego.

Biuro Maklerskie w prowadzonej działalności kieruje się zasadą unikania konfliktów interesów oraz postępowania w sposób rzetelny zgodnie z najlepiej pojętym interesem Klientów.

W celu określenia rodzajów konfliktów interesów Biuro Maklerskie bierze pod uwagę czy w trakcie świadczenia usług mogą wystąpić sytuacje, w których:

- Biuro Maklerskie lub osoba powiązana z Biurem Maklerskim może uzyskać korzyść lub uniknąć straty kosztem Klienta;
- Biuro Maklerskie lub osoba powiązana z Biurem Maklerskim posiada powody natury finansowej lub innej, aby preferować Klienta lub grupę Klientów w stosunku do innego Klienta lub grupy Klientów;
- Biuro Maklerskie lub osoba powiązana z Biurem Maklerskim ma interes w określonym wyniku usługi świadczonej na rzecz Klienta albo transakcji przeprowadzanej w imieniu Klienta i jest on rozbieżny z interesem Klienta;
- Biuro Maklerskie lub osoba powiązana z Biurem Maklerskim prowadzi taką samą działalność jak działalność prowadzona przez Klienta;
- Biuro Maklerskie lub osoba powiązana z Biurem Maklerskim otrzymuje lub otrzyma od osoby innej niż Klient korzyść majątkową inną niż standardowe prowizje i opłaty, w związku z usługą świadczoną na rzecz Klienta.

Biuro Maklerskie stosuje mechanizmy mające na celu przeciwdziałanie powstawaniu konfliktów interesów, które obejmują:

- wdrożenie procedur i rozwiązań organizacyjnych zapobiegających powstawaniu konfliktów interesów oraz zapewniających, że w przypadku powstania takiego konfliktu nie dojdzie do naruszenia interesów Klientów;
- określenie struktury organizacyjnej Biura Maklerskiego oraz podziału obowiązków osób powiązanych w sposób mający na celu wyeliminowanie przypadków wykonywania przez osobę powiązaną zadań z różnych obszarów działalności Biura Maklerskiego, mogących powodować konflikt interesów;
- prowadzenie analizy transakcji własnych osób powiązanych oraz sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem Regulaminu inwestowania przez osoby powiązane z Biurem Maklerskim;
- prowadzenie listy restrykcyjnej papierów wartościowych, które nie mogą być nabywane przez osoby powiązane na ich rachunek własny;
- określenie zasad wręczania i przyjmowania prezentów przez osoby powiązane;
- identyfikację i klasyfikację płatności oraz świadczeń niepieniężnych przyjmowanych i przekazywanych przez Biuro Maklerskie i osoby powiązane;
- informowanie Klientów, w sposób dostosowany do kategorii, do której należy Klient, o zidentyfikowaniu konfliktu interesów, który niesie ze sobą ryzyko naruszenia interesów Klienta, pozwalające Klientowi na podjęcie świadomej decyzji co do korzystania z usług Biura Maklerskiego;
- zapobieganie istnieniu bezpośrednich zależności pomiędzy wysokością wynagradzania osób powiązanych wykonujących określone czynności w ramach prowadzonej działalności a wynagrodzeniem lub dochodami osiąganymi przez osoby wykonujące czynności innego rodzaju, gdy w związku z tymi dwoma rodzajami działalności może powstać konflikt interesów;
- zapewnienie nadzoru nad osobami powiązanimi w zakresie realizowanych zadań i wykonywanych czynności mogących powodować sprzeczność pomiędzy interesami osób powiązanych, Biura Maklerskiego i Klientów w szczególności poprzez stworzenie systemu kontroli wewnętrznej w Biurze Maklerskim, służącego zapobieganiu przypadkom działania niezgodnego z regulacjami wewnętrznymi Biura Maklerskiego;
- zapobieganie niewłaściwemu przepływowi informacji, które mogą powodować powstanie konfliktu interesów lub uprzywilejowanej pozycji osób powiązanych w stosunku do Klientów, w przypadku, gdy takie informacje nie są niezbędne do wykonywania czynności służbowych przez osoby powiązane. W szczególności zapobieganie przepływowi informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi, których przedmiotem działalności jest obsługa zleceń Klientów, przygotowywanie analiz i rekomendacji, świadczenie usługi doradztwa inwestycyjnego, działalność na rachunek własny Biura Maklerskiego;
- zapewnienie odpowiednich barier organizacyjnych i informacyjnych mających na celu zapobieganie niewłaściwemu przepływowi i wykorzystaniu informacji tzw. „Chińskie mury”;
- wdrożenie zasad ochrony i przepływu informacji poufnych oraz stanowiących tajemnicę zawodową;
- prowadzenie listy obserwacyjnej instrumentów finansowych;
- prowadzenie szkoleń dla osób powiązanych obejmujących zasady przeciwdziałania powstawaniu konfliktu interesów.

Przed zawarciem umowy o świadczenie usług maklerskich Biuro Maklerskie informuje Klienta, przy użyciu trwałego nośnika informacji, o istniejących konfliktach interesów związanych ze świadczeniem danej usługi maklerskiej na rzecz Klienta, o ile organizacja oraz regulacje wewnętrzne Biura Maklerskiego nie zapewniają, że w przypadku powstania konfliktu interesów nie dojdzie do naruszenia interesu Klienta.

W przypadku gdy w związku z istniejącym konfliktem interesów organizacja oraz regulacje wewnętrzne Biura Maklerskiego nie zapewniają, że nie dojdzie do naruszenia interesu Klienta, umowa o świadczenie danej usługi maklerskiej może zostać zawarta wyłącznie pod warunkiem, że Klient potwierdzi otrzymanie informacji o istniejącym konflikcie interesów i wyraźnie potwierdzi wolę zawarcia umowy z Biurem Maklerskim o świadczenie danej usługi maklerskiej.

W przypadku powstania konfliktu interesów po zawarciu z Klientem umowy o świadczenie usług maklerskich, jeżeli organizacja oraz regulacje wewnętrzne Biura Maklerskiego nie zapewniają, że nie dojdzie do naruszenia interesu Klienta Biuro Maklerskie:

- informuje Klienta, przy użyciu trwałego nośnika informacji, o konflikcie interesów niezwłocznie po jego stwierdzeniu,
- wstrzymuje świadczenie danej usługi maklerskiej do czasu otrzymania wyraźnego oświadczenia Klienta o kontynuacji lub rozwiązaniu umowy.

Na życzenie Klienta Biuro Maklerskie przekazuje przy użyciu trwałego nośnika informacji lub za pośrednictwem strony internetowej dodatkowe informacje na temat przeciwdziałania konfliktom interesów.

Zasady wnoszenia i rozpatrywania skarg

Skargi dotyczące świadczenia usług maklerskich mogą być składane w formie pisemnej bezpośrednio w siedzibie Alior Bank S.A. lub w dowolnej placówce Alior Banku, za pośrednictwem operatora pocztowego, kuriera lub posłańca, ustnie - osobiście w placówce Banku prowadzącej obsługę Klientów lub telefonicznie za pośrednictwem Contact Center Biura Maklerskiego – 19 503 oraz elektronicznie z wykorzystaniem formularza zamieszczonego w Systemie Bankowości Internetowej – www.aliorbank.pl. Skargę może złożyć pełnomocnik Klienta dysponujący pełnomocnictwem udzielonym w zwykłej formie pisemnej.

Na żądanie Klienta Biuro Maklerskie potwierdza pisemnie lub w inny sposób uzgodniony z Klientem, fakt złożenia skargi.

Złożenie skargi niezwłocznie po powzięciu przez Klienta zastrzeżeń ułatwi i przyspieszy rzetelne rozpatrzenie skargi przez Biuro Maklerskie, chyba że okoliczność ta nie ma wpływu na sposób procedowania ze skargą.

Powyższe zasady mają również zastosowanie do skarg składanych przeciwko twórcom dokumentów zawierających kluczowe informacje o instrumentach finansowych (KID) w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 roku w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP). W takim przypadku Biuro Maklerskie przekazuje skargę do twórcy KID, w tym także gdy twórca KID ma siedzibę w innym państwie.

Skargi składane do Biura Maklerskiego rozpatrywane są niezwłocznie, najdalej w ciągu 30 dni od daty wpłynięcia. W przypadku braku możliwości rozpatrzenia skargi w tym terminie Biuro Maklerskie powiadomi Klienta o tym fakcie na piśmie, z podaniem przyczyny opóźnienia, wskazaniem okoliczności, które muszą zostać ustalone oraz oznaczeniem nowego terminu rozpatrzenia skargi, nie dłuższym jednak niż 60 dni od dnia otrzymania skargi.

Biuro Maklerskie udziela odpowiedzi na skargę w formie pisemnej na adres korespondencyjny Klienta, a w przypadku braku adresu korespondencyjnego na adres zamieszkania lub siedziby. W przypadku skargi przekazanej z wykorzystaniem formularza elektronicznego odpowiedź może być doręczona w formie elektronicznej poprzez system bankowości internetowej. Na wniosek Klienta Biuro Maklerskie może dostarczyć odpowiedź na skargę pocztą elektroniczną lub w inny, uzgodniony z Klientem sposób. Odpowiedź Biura Maklerskiego każdorazowo przekazywana jest na trwałym nośniku informacji.

Klient będący konsumentem w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny jest uprawniony do zwrócenia się w sprawie sporu dotyczącego relacji z Biurem Maklerskim do Arbitra Bankowego – w trybie pozasądowego postępowania w celu rozwiązania sporu, o ile wartość przedmiotu sporu nie jest wyższa niż 8.000,00 PLN. Szczegółowe informacje, w tym Regulamin Bankowego Arbitrażu Konsumentckiego są dostępne na stronie internetowej www.zbp.pl.

Klient będący osobą fizyczną jest uprawniony do zwrócenia się w sprawie sporu dotyczącego relacji z Biurem Maklerskim do Rzecznika Finansowego - w trybie skargowym lub pozasądowego postępowania w celu rozwiązania sporu. Szczegółowe informacje są dostępne na stronie internetowej www.rf.gov.pl.

W sprawach ochrony konsumentów organem nadzoru jest Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Klientowi przysługuje także prawo do wystąpienia z powództwem przeciwko Alior Bankowi do sądu powszechnego właściwości ogólnej, zgodnie ze stosownymi przepisami Kodeksu Postępowania Cywilnego.

Nadzór nad działalnością Biura Maklerskiego sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego.

Zasady przyjmowania lub przekazywania świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

W związku ze świadczeniem usług maklerskich Biuro Maklerskie nie przyjmuje ani nie przekazuje świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z wyłączeniem:

- 1) świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych przyjmowanych od Klienta lub osoby działającej w jego imieniu albo przekazywanych Klientowi lub osobie działającej w jego imieniu;
- 2) świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych przyjmowanych lub przekazywanych osobie trzeciej niezbędnych do wykonywania danej usługi maklerskiej na rzecz Klienta;
- 3) świadczeń pieniężnych i niepieniężnych innych niż określone w pkt 1 i 2 jeżeli:
 - mają na celu poprawę jakości usługi świadczonej na rzecz Klienta,
 - nie mają negatywnego wpływu na działanie Biura Maklerskiego w sposób rzetelny i profesjonalny, zgodnie z zasadami uczciwego obrotu oraz zgodnie z najlepiej pojętymi interesami jej Klienta,
 - informacja o tych świadczeniach została przekazana Klientowi lub potencjalnemu Klientowi przed rozpoczęciem świadczenia danej usługi maklerskiej.

Do świadczeń niezbędnych do wykonywania usług maklerskich zaliczają się w szczególności:

- koszty z tytułu przechowywania instrumentów finansowych i środków pieniężnych Klienta,
- opłaty pobierane przez podmiot organizujący system obrotu instrumentami finansowymi oraz opłaty za rozliczenie i rozrachunek transakcji,
- opłaty na rzecz organu nadzoru,
- podatki, należności publicznoprawne oraz inne opłaty, których obowiązek zapłaty wynika z przepisów prawa.

Z tytułu świadczenia usług Biuro Maklerskie pobiera od Klientów opłaty i prowizje w wysokości określonej w odpowiedniej dla danej usługi taryfie opłat i prowizji lub zgodnie z zawartą z Klientem umową.

Biuro Maklerskie ponosi koszty związane z prowadzoną działalnością maklerską, do których zaliczają się m.in.:

- opłaty i prowizje na rzecz Giełdy Papierów Wartościowych w wysokości określonej w Regulaminie Giełdy, Regulaminie Alternatywnego Systemu Obrotu oraz Cenniku serwisów giełdowych, dostępnych na stronie internetowej GPW: www.gpw.pl;
- opłaty na rzecz KDPW i KDPW_CCP w wysokości określonej w Tabelach opłat dostępnych na stronach internetowych KDPW i KDPW_CCP: www.kdpw.pl, www.kdpwccp.pl;
- opłaty i prowizje na rzecz podmiotów pośredniczących w wykonaniu zleceń na rynkach OTC;

- opłaty i prowizje na rzecz podmiotów pośredniczących w wykonaniu zleceń na rynkach zagranicznych oraz przechowujących zagraniczne instrumenty finansowe;
- koszty serwisów informacyjnych publikujących notowania na rynkach zagranicznych;
- koszty utrzymania systemów i infrastruktury teleinformatycznej;
- koszty przygotowania i utrzymania Oddziałów Banku i pracowników Oddziałów do prowadzenia obsługi w zakresie produktów maklerskich;
- koszty serwisów informacyjnych (PAP, Reuters, itp.);
- opłaty pocztowe;
- koszty archiwizacji dokumentów;
- koszty reklamy i promocji;
- opłaty na rzecz organu nadzoru.

Wskazane powyżej koszty są pokrywane m.in. z opłat, prowizji oraz innych świadczeń otrzymywanych przez Biuro Maklerskie i nie obciążają dodatkowo Klientów.

W związku ze świadczonymi usługami maklerskimi Biuro Maklerskie może przyjmować od podmiotów trzecich płatności lub świadczenia niepieniężne obejmujące:

- Wynagrodzenie otrzymywane od emitentów, wprowadzających lub podmiotów oferujących papiery wartościowe w ofercie publicznej lub niepublicznej w związku z przyjmowaniem przez Biuro Maklerskie zapisów na zakup tych papierów wartościowych. Zasady ustalania i wysokość wynagrodzenia określa każdorazowo umowa zawarta pomiędzy Biurem Maklerskim a emitentem, wprowadzającym lub podmiotem oferującym instrumenty finansowe. W szczególności wysokość wynagrodzenia może być uzależniona od wartości instrumentów finansowych przydzielonych na podstawie zapisów przyjętych przez Biuro Maklerskie;
- Wynagrodzenie z tytułu pośrednictwa w nabywaniu znacznych pakietów akcji lub skupu akcji otrzymywane od podmiotu wzywającego do sprzedaży akcji lub nabywającego akcje, na zasadach i w wysokości określonej w umowie zawartej pomiędzy tym podmiotem a Biurem Maklerskim. W szczególności wysokość wynagrodzenia może być uzależniona od wartości akcji nabytych na podstawie zapisów przyjętych przez Biuro Maklerskie;
- Świadczenia niepieniężne w postaci szkoleń dla pracowników, materiałów szkoleniowych, materiałów marketingowych i promocyjnych.

Biuro Maklerskie może otrzymywać od Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych świadczenia pieniężne uzależnione od wykonanych czynności mających na celu poprawę jakości świadczonych usług maklerskich, maksymalna wartość tych świadczeń może być uzależniona od wartości aktywów pozyskanych za pośrednictwem Biura Maklerskiego, a także od opłat za wykup certyfikatów inwestycyjnych.

Biuro Maklerskie jako dystrybutor jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych otrzymuje opłaty manipulacyjne pobierane przy zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa zgodnie z postanowieniami statutów funduszy.

Biuro Maklerskie dopuszcza wręczanie i przyjmowanie drobnych prezentów w relacjach z Klientami i Kontrahentami pod warunkiem, że wręczenie lub przyjęcie prezentu nie wiąże się z naruszeniem obowiązujących przepisów prawa, norm etycznych oraz regulacji wewnętrznych obowiązujących w Alior Banku. W przypadku gdy wartość prezentu przekracza równowartość 200 zł jego przyjęcie wymaga akceptacji osób upoważnionych.

Opodatkowanie

Zgodnie z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, w terminie do końca lutego roku następującego po roku podatkowym, Biuro Maklerskie wystawia i przesyła na adres Klienta będącego osobą fizyczną informację podatkową PIT-8C o wysokości osiągniętego dochodu. Do obowiązków Klienta należy sporządzenie odrębnego zeznania o wysokości osiągniętego dochodu PIT-38 oraz zapłata podatku. Do przygotowania zeznania podatkowego PIT-38 Klient wykorzystuje dane zawarte w sporządzonej przez Biuro Maklerskie informacji PIT-8C.

W informacji PIT-8C nie są wykazywane dochody podlegające opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym, którego płatnikiem są firmy inwestycyjne. Dochodami tymi są m.in.:

- odsetki i dyskonto od obligacji,
- dywidendy,
- dochody z tytułu udziału w funduszach inwestycyjnych.

Zwracamy uwagę, że Klient jest zobowiązany do samodzielnego wykazania w zeznaniu podatkowym kwoty dochodu oraz obliczonego podatku z tytułu:

- udziału w zagranicznych funduszach inwestycyjnych,
 - dywidend, odsetek oraz wykupu papierów wartościowych wypłacanych przez emitentów mających siedzibę za granicą.
- Od powyższych dochodów nie jest automatycznie naliczany i pobierany podatek zryczałtowany, dochody te nie są również wykazywane w informacji podatkowej PIT-8C.

Polityka wykonywania zleceń oraz działania w najlepiej pojętym interesie Klienta przez Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Polityka wykonywania zleceń oraz działania w najlepiej pojętym interesie Klienta przez Biuro Maklerskie Alior Bank S.A. („Biuro Maklerskie”) („Polityka”) określa szczegółowe zasady postępowania w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta w zakresie świadczenia usług:
 - a) wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
 - b) przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych.
2. Polityka ma zastosowanie do Klientów detalicznych, Klientów profesjonalnych oraz uprawnionych kontrahentów.
3. Postanowień Polityki nie stosuje się w przypadku, gdy Klient określił szczegółowe warunki, na jakich zlecenie ma zostać wykonane lub przekazane, w zakresie wyznaczonym tymi szczegółowymi warunkami.
4. Biuro Maklerskie ostrzega Klienta, że szczegółowe określenie przez Klienta warunków, na jakich nastąpić ma wykonanie lub przekazanie zlecenia, może uniemożliwić podjęcie przez Biuro Maklerskie działań w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta, w zakresie wyznaczonym tymi szczegółowymi warunkami.

II. CZYNNIKI I KRYTERIA WYKONYWANIA ZLECEŃ ORAZ DZIAŁANIA W NAJLEPIEJ POJĘTYM INTERESIE KLIENTA

1. Biuro Maklerskie podejmuje wszelkie uzasadnione działania w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta w związku z wykonywaniem lub przekazywaniem zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych.
2. Biuro Maklerskie zastrzega, że pomimo podjęcia wszelkich uzasadnionych działań w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta, zlecenie nie w każdym przypadku może zostać wykonane na warunkach najkorzystniejszych dla Klienta.
3. Składając zlecenie do wykonania na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu Klient jest zobligowany do wskazania w zleceniu systemu wykonania zlecenia, chyba że zgodnie z zawartą umową Biuro Maklerskie wykonuje zlecenia Klienta w jednym systemie wykonywania zleceń. Za zgodą Biura Maklerskiego Klient może nie określić systemu wykonania zlecenia.
4. Jeżeli Klient w zleceniu nie określił systemu wykonania zlecenia i Biuro Maklerskie może wykonać zlecenie w więcej niż jednym systemie wykonywania zleceń, przy wyborze systemu wykonania zlecenia uwzględniane są następujące czynniki:
 - a) cena instrumentu finansowego,
 - b) koszty związane z wykonaniem zlecenia,
 - c) czas zawarcia transakcji,
 - d) prawdopodobieństwo zawarcia transakcji,
 - e) prawdopodobieństwo rozliczenia transakcji,
 - f) wielkość zlecenia,
 - g) charakter zlecenia lub inne aspekty mające istotny wpływ na wykonanie zlecenia.
5. Czynniki określone w pkt 3 uwzględniane są odpowiednio w odniesieniu do świadczenia usługi przyjmowania i przekazywania zleceń.
6. Biuro Maklerskie może wykonać zlecenie Klienta poza systemem obrotu, jeżeli przewiduje to umowa z Klientem i Klient wyraził zgodę na wykonanie jego zlecenia poza systemem obrotu.
7. Biuro Maklerskie wykonuje oraz przekazuje zlecenia Klientów w sposób uczciwy, z zachowaniem należytej staranności, działając w najlepiej pojętym interesie Klienta.
8. Biuro Maklerskie zapewnia jednolite traktowanie zleceń Klientów w stosunku do zleceń innych Klientów i zleceń własnych Biura Maklerskiego.
9. Biuro Maklerskie wykonuje zlecenia Klientów niezwłocznie po ich przyjęciu, w kolejności ich przyjmowania, chyba że:
 - a) Klient określił inne warunki wykonania zlecenia,
 - b) odmienny tryb wykonania zlecenia jest uzasadniony charakterem zlecenia lub warunkami rynkowymi,
 - c) zachowanie kolejności byłoby sprzeczne z interesem Klienta.
10. Zlecenie może zawierać dodatkowe warunki jego wykonania, jeżeli nie są one sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa oraz regulaminami przeprowadzania transakcji w systemie wykonania, do którego jest przekazywane.
11. Biuro Maklerskie nie łączy zleceń Klienta ze zleceniami własnymi lub zleceniami innych Klientów.
12. Biuro Maklerskie niezwłocznie informuje Klienta o wszelkich istotnych okolicznościach uniemożliwiających właściwe wykonanie zlecenia złożonego przez Klienta. Informacja przekazywana jest Klientowi w placówce prowadzącej obsługę Klienta, telefonicznie lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.
13. Standardowy czas wykonania zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów pochodnych na rynku OTC liczony od wpływu zlecenia do systemu informatycznego Biura Maklerskiego, w standardowych warunkach rynkowych wynosi poniżej 650 ms. Średni czas wykonania zlecenia wynosi ok. 400 ms. Czas wykonania zlecenia może ulec wydłużeniu w sytuacjach zwiększonego obciążenia systemów informatycznych lub łącz internetowych, zwiększonej zmienności oraz dynamicznych zmian cen instrumentów finansowych, zmniejszonej płynności lub braku płynności na rynku, odrzucenia zlecenia przez Bank oferujący płynność lub Dostawcę kwotowań, awarii łącz internetowych lub systemów informatycznych.

14. Biuro Maklerskie niniejszym informuje Klienta, że wykonanie zlecenia poza systemem obrotu wiąże się dodatkowo z ryzykiem leżącym po stronie kontrahenta odpowiedzialnego za realizację transakcji. Na wniosek Klienta Biuro Maklerskie przekazuje dodatkowe informacje na temat konsekwencji wykonywania zleceń poza systemem obrotu.
15. Biuro Maklerskie monitoruje skuteczność wdrożonych rozwiązań dotyczących wykonywania zleceń i stosowanej Polityki uwzględniając w szczególności informacje dotyczące sposobu wykonywania zleceń udostępniane przez systemy wykonywania zleceń.
16. Analiza uzyskanej jakości wykonywania zleceń obejmuje w szczególności ceny instrumentów finansowych, koszty związane z wykonaniem zlecenia, czas zawarcia transakcji oraz prawdopodobieństwo zawarcia transakcji.
17. Na żądanie Klienta Biuro Maklerskie przedstawia dowody potwierdzające, że określone zlecenie zostało wykonane zgodnie z przyjętą Polityką.
18. Na uzasadniony i proporcjonalny wniosek Klienta Biuro Maklerskie udziela Klientowi informacji o strategii, stosowanych rozwiązaniach oraz sposobie dokonywania przeglądów w zakresie stosowanej polityki wykonywania zleceń.

III. OPIS WZGLĘDNEJ WAGI POSZCZEGÓLNYCH CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA WYKONANIE ZLECENIA

1. Jeżeli zlecenie Klienta może zostać wykonane przez Biuro Maklerskie w więcej niż jednym systemie wykonania, Biuro Maklerskie przy wyborze systemu wykonania zlecenia kieruje się najlepszą ceną i najniższymi kosztami dla Klienta.
2. Jeżeli w systemie wykonania zapewniającym najlepszą cenę i najniższe koszty dla Klienta zlecenie nie może zostać wykonane w całości lub w znacznym zakresie, albo istnieje wysokie prawdopodobieństwo nierozliczenia transakcji, Biuro Maklerskie wykonuje zlecenie w systemie umożliwiającym jego realizację i rozliczenie, o ile cena i koszty nie odbiegają znacząco od możliwych do uzyskania w innych systemach wykonania.
3. Jeżeli przy zastosowaniu kryteriów określonych w pkt 2 cena i koszty wykonania zlecenia Klienta detalicznego odbiegają znacząco od możliwych do uzyskania w innych systemach wykonania, Biuro Maklerskie wykonuje zlecenie w systemie wykonania zapewniającym najlepszą cenę i najniższe koszty.
4. Jeżeli przy zastosowaniu kryteriów określonych w pkt 2 cena i koszty wykonania zlecenia Klienta profesjonalnego lub uprawnionego kontrahenta odbiegają znacząco od możliwych do uzyskania w innych systemach wykonania, Biuro Maklerskie wykonuje zlecenie kierując się wielkością zlecenia i czasem zawarcia transakcji. Zlecenia o znaczącej wielkości wykonywane są w systemie wykonania zapewniającym najwyższe prawdopodobieństwo realizacji i rozliczenia oraz najkrótszy czas zawarcia transakcji. Pozostałe zlecenia wykonywane są w systemie wykonania umożliwiającym uzyskanie najlepszej ceny i najniższych kosztów.
5. Biuro Maklerskie przy wyborze systemu wykonania zlecenia dodatkowo kieruje się charakterem zlecenia, w tym uwzględnia fakt finansowania transakcji z użyciem papierów wartościowych oraz innymi aspektami, jeżeli mają one istotny wpływ na wykonanie zlecenia i uzyskanie możliwie najlepszych wyników dla Klienta.
6. W przypadku zlecenia Klienta detalicznego najlepszy wynik określa się w ujęciu ogólnym przy uwzględnieniu ceny instrumentu finansowego i kosztów związanych z wykonaniem zlecenia obejmujących wszelkie koszty ponoszone przez Klienta bezpośrednio w związku z wykonaniem danego zlecenia, w tym opłaty pobierane przez system wykonania, opłaty z tytułu rozrachunku i rozliczenia transakcji oraz wszelkie inne opłaty związane z wykonaniem zlecenia.

IV. SYSTEMY WYKONYWANIA ZLECEŃ

1. Biuro Maklerskie wykonuje zlecenia Klientów niezależnie od kategorii, do której należy Klient w następujących systemach wykonania:
 - a) rynek regulowany prowadzony przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. – dla instrumentów finansowych notowanych na tym rynku,
 - b) alternatywny system obrotu organizowany przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. – dla instrumentów finansowych notowanych w tym systemie obrotu,
 - c) NASDAQ, NYSE, CBOE (Stany Zjednoczone, Belgia, Francja, Holandia, Niemcy, Wielka Brytania), LSE, XETRA, EURONEXT Amsterdam, EURONEXT Bruksela, EURONEXT Paryż – dla instrumentów finansowych na rynkach zagranicznych.
 - d) Banki oferujące płynność na rynkach OTC - dla instrumentów pochodnych opartych o kursy walut oraz kontraktów różnic kursowych (CFD) niedopuszczonych do obrotu zorganizowanego (rynkami OTC),
 - e) Biuro Maklerskie – dla instrumentów finansowych rynku niepublicznego.
2. Wykaz Banków oferujących płynność na rynkach OTC podawany jest do wiadomości Klientów poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Biura Maklerskiego.
3. Jeżeli przewiduje to umowa z Klientem, Biuro Maklerskie może wykonywać zlecenia dotyczące obligacji na rynku międzybankowym, o ile Klient w zleceniu wskaże ten rynek jako system wykonania zlecenia.
4. Obowiązek podejmowania wszelkich uzasadnionych działań w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta, nie oznacza konieczności uwzględniania przez Biuro Maklerskie wszystkich możliwych systemów wykonywania zleceń.
5. Dokonując wyboru systemów wykonywania zleceń Biuro Maklerskie kieruje się kryterium bezpieczeństwa wykonywania zleceń w danym systemie, w tym realizowanym poprzez zapewnienie automatycznych mechanizmów zabezpieczających przed zawarciem transakcji na warunkach niekorzystnych dla Klienta oraz bezpieczeństwem systemów rozliczeń transakcji zawartych w danym systemie wykonywania zleceń.
6. Jeżeli system wykonywania zleceń spełnia kryteria określone w pkt 4 Biuro Maklerskie bierze pod uwagę koszty przyłączenia i uczestnictwa w danym systemie oraz ich wpływ na koszty ponoszone przez Klienta.
7. Przy wyborze systemów wykonywania zleceń Biuro Maklerskie bierze pod uwagę ponadto ceny instrumentów finansowych, czas zawarcia transakcji, prawdopodobieństwo zawarcia transakcji, system prawny i regulacje wewnętrzne obowiązujące w danym systemie wykonywania zleceń oraz inne kryteria jeżeli mają wpływ na jakość wykonywania zleceń w danym systemie.
8. Zlecenia dotyczące danej klasy instrumentów finansowych Biuro Maklerskie może wykonywać w jednym systemie wykonania, jeżeli pozwala to na osiąganie w sposób ciągły możliwie najlepszego wyniku dla Klienta oraz gdy w sposób uzasadniony można oczekiwać, że wyniki dla Klienta będą nie gorsze od oczekiwanych w przypadku wykonywania zleceń w innych systemach wykonania. Biuro Maklerskie dokonuje weryfikacji zasadności wykonywania zleceń w jednym systemie wykonywania, w szczególności na podstawie informacji dotyczących sposobu wykonywania zleceń udostępnianych przez systemy wykonywania zleceń.

9. Po zakończeniu roku kalendarzowego Biuro Maklerskie sporządza i zamieszcza na stronie internetowej coroczny raport zawierający wykaz pięciu najlepszych systemów wykonywania zleceń w odniesieniu do każdej klasy instrumentów finansowych, ustalonych przy uwzględnieniu wolumenu obrotu zrealizowanego przez Biuro Maklerskie w danym systemie wykonywania zleceń oraz informację o jakości wykonanych zleceń.

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Złożenie przez Klienta zlecenia po uprzednim przedstawieniu Klientowi Polityki wykonywania zleceń oraz działania w najlepiej pojętym interesie oznacza wyrażenie przez Klienta zgody na przedstawioną mu Politykę.
2. Biuro Maklerskie przynajmniej raz do roku dokonuje przeglądu skuteczności wdrożonych rozwiązań i stosowanej Polityki w celu odpowiedniego ich dostosowywania. Przeglądu Biuro Maklerskie dokonuje również każdorazowo w przypadku zajścia istotnej zmiany wpływającej na możliwość uzyskiwania możliwie najlepszych wyników dla Klienta w zakresie usług objętych Polityką.
3. Biuro Maklerskie informuje Klienta o istotnych zmianach w sposobie wykonywania zleceń oraz w Polityce w takim terminie, aby Klient mógł wypowiedzieć umowę o świadczenie usług przyjmowania lub przekazywania zleceń oraz umowę o świadczenie usług wykonywania zleceń z zachowaniem okresu wypowiedzenia, a rozwiązanie umowy nastąpiło przed dniem wejścia w życie zmian.
4. Informacja o istotnych zmianach Polityki przekazywana jest Klientowi przy użyciu trwałego nośnika informacji lub za pośrednictwem strony internetowej Biura Maklerskiego.

Opis istoty instrumentów finansowych oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w instrumenty finansowe

Ryzyko

Biuro Maklerskie Alior Bank S.A. informuje, że z każdą inwestycją wiąże się ryzyko poniesienia straty. Stopień ryzyka zależy od klasy aktywów będących przedmiotem inwestycji oraz rodzaju instrumentu finansowego. Przed podjęciem decyzji inwestycyjnej należy, oprócz prognozy potencjalnego zysku, określić także czynniki ryzyka, jakie mogą wiązać się z daną inwestycją.

Inwestowanie w instrumenty finansowe oznacza możliwość utraty części lub całości pierwotnie zainwestowanych środków. W przypadku instrumentów pochodnych istnieje ryzyko poniesienia strat, przewyższających pierwotny wkład inwestora. Historyczne wyniki z tytułu dokonanych inwestycji, szczególnie te o wysokiej stopie zwrotu, nie gwarantują osiągnięcia podobnych wyników w przyszłości.

Ryzyko inwestycyjne

Ryzyko poniesienia straty na inwestycji lub zrealizowanie stopy zwrotu niższej od oczekiwanej przez inwestorów.

Rodzaje czynników ryzyka inwestycyjnego:

Ryzyko stopy procentowej

Dotyczy zmiany stopy procentowej, jako czynnika determinującego stopę wolną od ryzyka wykorzystywaną w modelach wyceny instrumentów finansowych, w tym obligacji, akcji oraz instrumentów pochodnych. Zmiany rynkowych stóp procentowych wpływają na zmianę wyceny rynkowej wspomnianych instrumentów.

Ryzyko kursu walutowego

Dotyczy inwestycji, która jest przeprowadzana w walucie obcej lub jest oparta na zmianie kursu waluty; rentowność inwestycji uzależniona jest w tym przypadku od zmiany kursów walutowych.

Ryzyko płynności

Instrument jest płynny, jeżeli możemy go zakupić lub sprzedać nie wpływając na jego cenę rynkową. Instrumenty o dużej płynności to np. akcje spółek z WIG20 notowane na GPW. W przypadku pozostałych instrumentów, w tym spółek notowanych na rynku NewConnect, ale także głównym rynku GPW, obligacji na rynku Catalyst, czy także niektórych kontraktów na różnicę (CFD) różnice pomiędzy najlepszymi ofertami kupna i sprzedaży mogą być na tyle szerokie, a liczba ofert kupna bądź sprzedaży opiewać na małe kwoty, że zawarcie transakcji po oczekiwanym kursie przez inwestora będzie niemożliwe.

Ryzyko kredytowe

Dotyczy sytuacji, w której jedna ze stron kontraktu nie reguluje zobowiązań na rzecz drugiej strony. Ryzyko charakterystyczne głównie dla instrumentów dłużnych (np. obligacji korporacyjnych).

Ryzyko polityczne

Dotyczy sytuacji, w której uchwalenie ustawy lub aktów wykonawczych może wpłynąć negatywnie na sytuację gospodarczą w kraju i, tym samym, na rentowność inwestycji.

Ryzyko finansowe spółki i ryzyko biznesu

Ryzyko danej spółki można podzielić na ryzyko finansowe i ryzyko biznesu. Pierwsze jest związane ze stopniem dźwigni finansowej stosowanej przez zarząd spółki, czyli relacją długu do kapitałów własnych spółki (im większy wskaźnik dźwigni tym większe ryzyko finansowe, bowiem spółka ma większe zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów lub wemitowanych obligacji).

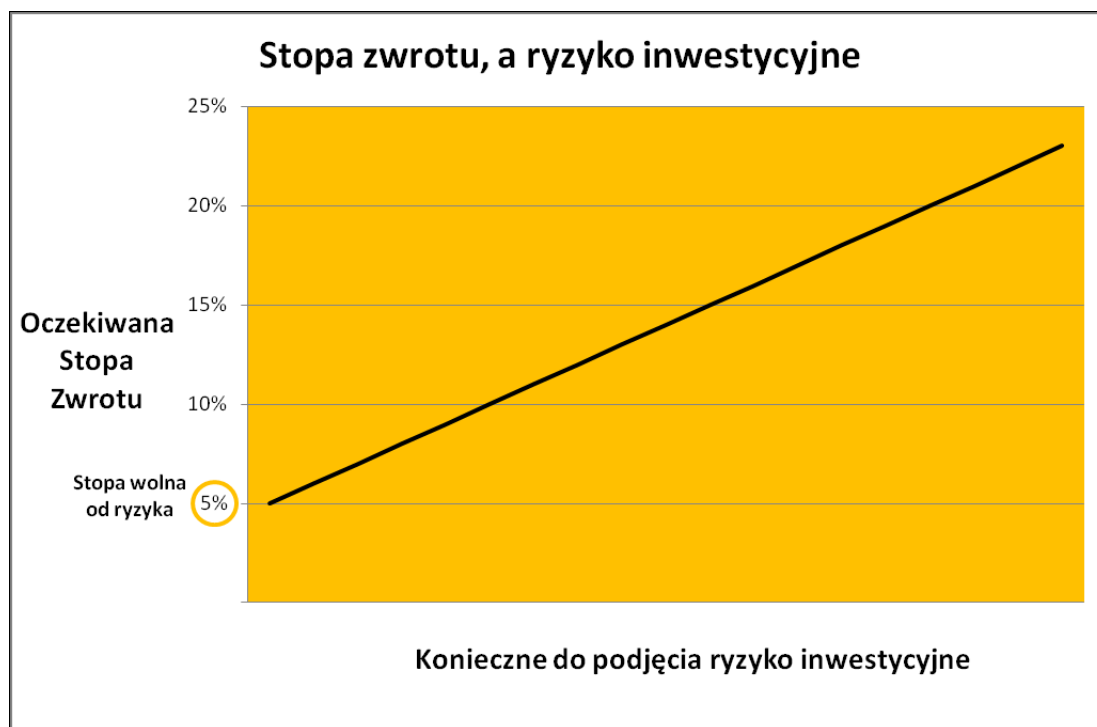
Jeżeli działalność spółki byłaby w pełni finansowana przez kapitał własny (brak jakiegokolwiek długu), spółka nie byłaby narażona na ryzyko finansowe, ale wciąż byłaby narażona na ryzyko biznesu, czyli ryzyko braku wystarczających przepływów finansowych do pokrycia wydatków operacyjnych, związanych bezpośrednio z działalnością spółki. Ryzyko biznesu wynika, więc głównie z kondycji gospodarki, a przede wszystkim z kondycji sektora, w którym działa dana spółka.

Ryzyko dźwigni finansowej

Inwestując w instrumenty finansowe z dźwignią inwestor nie angażuje kapitału odpowiadającego całkowitej wartości instrumentów, lecz jedynie niewielką jego część wymaganą do ustanowienia depozytu zabezpieczającego. Przykładowo, jeżeli depozyt zabezpieczający wynosi 1%, do otwarcia pozycji o wartości 100 000 PLN wystarczające jest posiadanie środków w wysokości 1 000 PLN (dźwignia 1:100). Mechanizm dźwigni finansowej pozwala na osiąganie znacznych zysków

w stosunku do zainwestowanego kapitału, ale jednocześnie istotnie zwiększa ryzyko poniesienia straty. W powyższym przykładzie przy zmianie ceny instrumentu finansowego o 1% inwestor, w zależności od kierunku inwestycji, osiągnie zysk lub poniesie stratę w wysokości 1 000 PLN (pomijając koszty transakcyjne). Oznacza to dla inwestora zysk w wysokości 100% zainwestowanych środków lub stratę całego zainwestowanego kapitału. W przypadku zmiany notowań instrumentu o 2%, oznacza to, że inwestor przy trafnie obranym kierunku ruchu może zyskać aż 200% względem depozytu, ale jednocześnie przy pomyłce, nie tylko straci całość zainwestowanego kapitału, ale jednocześnie może dojść od powstania debetu na jego rachunku i zobowiązania względem Biura Maklerskiego.

Inwestor powinien mieć świadomość, że im wyższa jest oczekiwana stopa zwrotu, tym wyższe jest ryzyko inwestycyjne. **Stopa wolna od ryzyka** jest to stopa zwrotu z inwestycji w instrumenty finansowe z zerowym ryzykiem. Mówi ona o tym jaki jest minimalny zysk, który można uzyskać poprzez inwestowanie w instrumenty finansowe bez ryzyka niewykonania zobowiązań (na poniższym wykresie stopa zwrotu wolna od ryzyka została ustawiona przykładowo na poziomie 5%, nie należy traktować jej jako rzeczywistą stopę zwrotu wolną od ryzyka.

Główne metody ograniczenia ryzyka:

- zakup instrumentów o niskim ryzyku kredytowym, takich jak obligacje skarbowe lub inne papiery wartościowe gwarantowane przez Skarb Państwa,
- zakup instrumentów o dużej płynności¹,
- dywersyfikacja portfela inwestycyjnego,
- zabezpieczanie portfela inwestycyjnego przed niekorzystną zmianą cen².

Poniżej zostały przedstawione podstawowe czynniki ryzyka inwestycyjnego z podziałem na poszczególne rodzaje instrumentów finansowych. Należy uwzględnić, że wymienione poniżej czynniki ryzyka nie wyczerpują wszystkich istniejących zagrożeń.

Akcje

Inwestor powinien mieć świadomość, że rynki finansowe, w tym rynek akcji, są w dużym stopniu zależne od krajowej i globalnej sytuacji makroekonomicznej. Dotyczy to m.in. tempa wzrostu gospodarczego, wysokości stóp procentowych i wysokości stopy inflacji. W odniesieniu do akcji konkretnych przedsiębiorstw, ryzyko inwestycyjne jest związane z sytuacją ekonomiczno-finansową spółki (opisane wyżej ryzyko finansowe i ryzyko biznesu spółki). Zagrożeniem dla inwestycji w akcje mogą także być zmiany w organach zarządczych lub nadzorczych spółki, mających wpływ na podejmowane decyzje zarówno na poziomie strategicznym, jak i operacyjnym spółki.

Decyzje inwestycyjne dotyczące akcji spółek dopuszczonych do obrotu regulowanego i notowanych na zorganizowanym rynku obrotu są również narażone na czynniki ryzyka charakterystyczne dla tego obrotu. Należy tutaj wymienić ryzyko płynności, ryzyko zawieszenia notowań, a nawet ryzyko wycofania akcji spółki z obrotu giełdowego.

Dla akcji spółek debiutujących w obrocie giełdowym czynnikiem ryzyka jest możliwość zaistnienia sytuacji, kiedy w okresie od dnia przydziału akcji do dnia pierwszego notowania warunki makroekonomiczne bądź te związane

¹ Instrument jest płynny, jeżeli możemy go zakupić lub sprzedać nie wpływając na jego cenę rynkową. Instrumenty o dużej płynności to np. akcje największych notowanych spółek

² Zabezpieczenie uzyskujemy na różne sposoby, przykładem może być zakup opcji sprzedaży posiadanych przez nas akcji, złożenie zlecenia sprzedaży posiadanych akcji po cenie ograniczającej nasze straty lub sprzedaż kontraktu futures na indeks akcji.

z działalnością spółki zmienia się na tyle, że będą one miały znaczny wpływ na przyszłą wycenę spółki, a więc kurs akcji w pierwszym dniu notowań.

Prawa do akcji (PDA)

Prawo do akcji powstaje z chwilą dokonania przydziału tych akcji i wygasa w momencie zarejestrowania tych akcji w KDPW lub postanowienia Sądu Rejestrowego o odmowie podwyższenia kapitału akcyjnego. PDA są w pewnym znaczeniu tylko substytutem samych akcji, a uprawnienia do ich utrzymania są determinowane decyzjami innych organów, istnieje, więc ryzyko, że emisja nie zostanie zarejestrowana przez Sąd i prawa wygasną bez otrzymania akcji; m.in. ze względu na to, PDA notowane są z dyskontem³ do ceny rynkowej akcji już notowanych.

Do PDA odnoszą się również czynniki ryzyka związane z posiadaniem akcji.

Prawa poboru

Prawo poboru to instrument wykorzystywany podczas oferowania akcji nowej emisji jej dotychczasowym akcjonariuszom. Inwestor będący akcjonariuszem spółki może otrzymać prawo poboru w wyniku jego ustalenia (ściśle określony termin) lub nabyć je w obrocie giełdowym w okresie, w którym prawa poboru są notowane. Dla praw poboru podstawowe czynniki ryzyka związane są z tymczasowym charakterem tego instrumentu finansowego oraz ryzykami tożsamymi dla akcji. Prawa poboru posiadacza, który nie zdecyduje się skorzystać z uprawnienia do złożenia zapisu na akcje nowej emisji lub ich zbycia w obrocie giełdowym w określonym terminie wygasną, a inwestor nie otrzymuje w zamian żadnego świadczenia.

Zwraca się uwagę, że okres notowania praw poboru może być bardzo krótki i wynosić nawet kilka dni, a kurs praw poboru może odznaczać się bardzo dużą zmiennością. Po ustaleniu prawa poboru, w zależności od kursu akcji nowej emisji i wielkości emisji kurs dotychczasowych akcji spółki może ulec znacznemu obniżeniu. Dokonując oceny wartości prawa poboru, kluczowymi parametrami są cena emisyjna oraz parytet praw poboru do nowej emisji akcji. Te czynniki należy brać pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o złożeniu zapisu na akcje nowej emisji lub zbyciu praw poboru w obrocie giełdowym.

Obligacje

Ceny obligacji wykazują znaczną wrażliwość na zmiany rynkowych stóp procentowych oraz rating⁴ ich emitenta.

Podstawowym czynnikiem ryzyka dla inwestycji w obligacje jest ryzyko kredytowe, czyli ryzyko niewywiązania się emitenta obligacji z zobowiązań określonych w warunkach emisji. Istnieje ryzyko, że emitent, jako dłużnik posiadacz obligacji, może nie zwrócić wartości nominalnej obligacji wraz z należnymi odsetkami lub innymi świadczeniami, jeżeli takie zostały określone lub nie zrobi tego w określonych w warunkach emisji terminach. Stopień ryzyka zależy od wiarygodności emitenta, którą określa rating nadany emitentowi przez agencję ratingową. Do wysoko ocenianych należą papiery dłużne Skarbu Państwa, zaś do najniższej ocenianych – papiery dłużne przedsiębiorstw o wysokim stopniu ryzyka finansowego.

Ważnym dla instrumentów dłużnych czynnikiem ryzyka jest zmiana rynkowych stóp procentowych bezpośrednio wpływających na wycenę i rentowność obligacji.

Inwestor, decydujący się na zakup obligacji kuponowych, powinien zwrócić uwagę na ryzyko reinwestycji. Podstawową miarą rentowności kupowanych obligacji jest ich rentowność do zapadalności (ang. YTM- Yield To Maturity). W momencie zakupu obligacji jej rentowność do zapadalności obliczana jest przy założeniu, że kupony otrzymane z tytułu posiadania obligacji, będą inwestowane po stopie procentowej z dnia zakupu obligacji, czyli przy założeniu, że stopy procentowe przez cały okres posiadania obligacji nie ulegną zmianie. Rynkowe stopy procentowe ulegają ciągłym zmianom, dlatego należy uwzględnić ryzyko, że inwestor nie będzie w stanie reinwestować otrzymanych w trakcie posiadania obligacji kuponów po zakładanej pierwotnie (przy obliczaniu rentowności do zapadalności) stopie procentowej. Ryzyko to nazywamy ryzykiem reinwestycji. Ceny obligacji są zazwyczaj bardziej stabilne, niż np. ceny akcji.

Kontakty terminowe Futures

Inwestowanie w kontrakty terminowe futures wiąże się z koniecznością wniesienia depozytu zabezpieczającego będącego jedynie częścią wartości kontraktu. Depozyt zabezpieczający ma zagwarantować prawidłowość rozliczeń pomiędzy uczestnikami rynku, w takim sensie, że wszelkie zamiany cen kontraktu terminowego wpływają natychmiast na wielkość depozytu w zależności od zajmowanej przez inwestora pozycji.

Ze względu na to, że wysokość wpłaconego depozytu stanowi tylko część całej wartości kontraktu terminowego, powstaje efekt dźwigni finansowej. Inwestor jest narażony na ryzyko zmian cen kontraktu o wielokrotnie większej wielkości niż wpłacony przez niego depozyt. Zmiany cen kontraktu terminowego będą miały zwielokrotniony wpływ na zmiany wartości wpłaconego depozytu (wpływ ten będzie równy wspomnianej dźwigni finansowej). Przykładowo, jeżeli dźwignia finansowa wynosi 1 do 10, zmiana cen kontraktu o 1% wpłynie na zmianę depozytu o 10%. Stwarza to możliwość osiągnięcia bardzo wysokich zysków względem zainwestowanego kapitału, jednakże inwestor narażony jest na równie gwałtowne straty. W sytuacji skrajnie niekorzystnych zmian ceny kontraktu terminowego straty inwestora mogą być większe od wartości pierwotnie wniesionego depozytu, czyli przekroczyć zainwestowany kapitał. W przypadku niewystarczającej wysokości depozytu zabezpieczającego w wyniku niekorzystnych zmian cen, inwestor będzie wezwany do uzupełnienia depozytu, a w przypadku braku jego uzupełnienia w wyznaczonym terminie Biuro Maklerskie zamknie pozycje inwestora.

Kontrakty futures służą nie tylko do spekulacji na poziomach cen aktywów bazowych (np. cen akcji, wartości indeksów, kursów walut). Służą także do zabezpieczania pozycji zajmowanych na rynkach aktywów bazowych. Przykładowo inwestor posiadający w swoim portfelu akcje spółek na danej giełdzie, może zająć pozycję w kontrakcie terminowym futures, dla którego aktywem bazowym jest indeks największych notowanych na danej giełdzie spółek. W przypadku spadku cen akcji, osiągnie on zysk z tytułu kontraktów futures. Z taką strategią wiąże się tzw. ryzyko bazy. Wynika ono z możliwości niedopasowania się wartości transakcji pierwotnej (na rynku instrumentu bazowego) z wartością transakcji zabezpieczającej. Wspomniany inwestor może zaobserwować spadek cen akcji i jednoczesny wzrost cen kontraktów futures.

³ Notowania z dyskontem wobec już notowanych akcji oznaczają, że PDA (Prawa do Akcji) są notowane poniżej cen akcji.

⁴ Rating ocenia jakość dłużnych papierów wartościowych pod kątem wiarygodności finansowej emitenta oraz warunków panujących na rynku; jest publikowany przez agencje ratingowe.

Częściej jednak niedopasowanie będzie wynikało z niepełnej korelacji cen aktywów bazowego z ceną kontraktu futures, czyli spadkowi cen akcji nie będzie towarzyszył jednakowy spadek cen kontraktu futures.

Pod kątem ilości i wartości transakcji na poszczególnych seriach kontraktów terminowych, największy obrót ma miejsce dla serii kontraktów terminowych o najbliższej dacie wygaśnięcia. W stosunku do pozostałych serii inwestor może być narażony na większe ryzyko płynności.

Opcje

Kontrakty opcyjne charakteryzują się niesymetrycznym rozkładem praw i obowiązków, a więc i ponoszonego przez poszczególne strony transakcji ryzyka. W przypadku transakcji futures strata kupującego kontrakt jest równa zyskowi sprzedającego kontrakt. W przypadku opcji nie obserwujemy tej symetryczności. Kupujący opcje narażony jest jedynie na utratę premii opcyjnej⁵, którą płaci wystawcy (sprzedawcy) opcji w momencie zawierania transakcji. Maksymalny zysk, jaki może uzyskać kupujący opcje, jest teoretycznie nieograniczony⁶. Maksymalnym zyskiem dla wystawcy opcji jest premia otrzymywana od nabywcy, natomiast maksymalne straty są teoretycznie nieograniczone.

Dotyczy opcji notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie:

Wystawca opcji, jako gwarancję swojego przyszłego rozliczenia wobec kupującego, jest zobowiązany wnieść depozyt zabezpieczający. Z tego też względu dla wystawcy opcji w przypadku niekorzystnej zmiany kursów może zaistnieć sytuacja, że poniesione straty przekroczą wartość wpłaconego pierwotnie depozytu. Dla kontraktów opcyjnych wysokość wniesionego depozytu określa skomplikowany model, gdzie przyjmowane są zmienne takie jak: kurs instrumentu bazowego, okres do wygaśnięcia, zmienność notowań instrumentu bazowego, stopa procentowa i cena wykonania opcji.

Z racji znacznej ilości dostępnych serii opcji zarówno pod względem ceny wykonania, jak i daty wygaśnięcia, pojawia się duże ryzyko niedostatecznej płynności na poszczególnych seriach. Dotyczy to przede wszystkim opcji o dalszym terminie wygaśnięcia oraz opcji z cenami wykonania (kursami realizacji) odległymi od bieżącej ceny rynkowej. Opcje są instrumentami finansowymi, które charakteryzują się ponadprzeciętną zmiennością cen.

Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych (FIO)

Cechą wspólną tej klasy aktywów jest możliwość składania, w większości przypadków w codziennych (maksymalnie tygodniowych) interwałach, zleceń nabycia, konwersji, odkupów, które TFI poza wyjątkami przewidzianymi w Ustawie o Funduszach, są zobowiązane bezwzględnie realizować co powoduje, że ryzyko płynności tego typu instrumentów jest stosunkowo niskie. Ryzyko rynkowe zależy natomiast głównie od klasy instrumentów finansowych będących przedmiotem inwestycji danego FIO (akcji, obligacji itp.) oraz strategii (ochrony kapitału, stabilnego wzrostu, absolutnej stopy zwrotu itp.). W związku z występowaniem opłat za nabycie, zarządzanie, sporadycznie umorzenie funduszu, wskazane jest uwzględnienie ich w decyzji o nabyciu funduszu i dopasowanie do nich horyzontu trwania inwestycji (wpływ opłaty manipulacyjnej na całościową stopę zwrotu z inwestycji maleje wraz z długością horyzontu trwania inwestycji).

Istnieją także FIO o ścisłej koncentracji na wybranym segmencie rynku finansowego, np. pod kątem wielkości spółek jak np. polskich małych i średnich spółek, czy też sektorów, jak np. spółek medycznych, technologicznych czy surowcowych, dla których specyficzne ryzyko inwestycyjne jest na tyle duże, że może prowadzić do ponadnormatywnych wzrostów i spadków cen, nawet w stosunkowo krótkich okresach czasu, dlatego sposobem na mitygację całościowego ryzyka portfela jest dywersyfikacja i nie koncentrowanie inwestycji na funduszach tego typu.

Certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych zamkniętych (FIZ)

Fundusze inwestycyjne zamknięte są co do zasady konstrukcją prawną przewidzianą dla inwestycji w klasy aktywów mniej płynne od akcji, obligacji, kontraktów terminowych notowanych na giełdach takie jak: portfele wierzytelności, nieruchomości, inwestycje alternatywne, sp. z o.o., itp. ogółem aktywa rynku niepublicznego, lub też dla zaawansowanych strategii typu long-short (nabycie jednego instrumentu finansowego i jednoczesna sprzedaż innego pożyczonego), co do których opłacalność mogłyby utrudnić codzienne wpłaty i wypłaty klientów.

Inwestor zostaje członkiem takiego funduszu, obejmując certyfikat inwestycyjny. Wycena takich certyfikatów może być dokonywana przez fundusz nawet jedynie raz na 3 miesiące, a odkupy realizowane na rygorystycznie zapisanych w statucie warunkach, np. raz na kwartał, po pewnym okresie od nabycia certyfikatu (tzw. lock-up, np. dopiero po 24 miesiącach od nabycia), oraz z możliwością redukcji (np. pod warunkiem posiadania przez fundusz na dzień wykupu dostatecznie płynnych środków, ew. z limitem wykupów w danym okresie, np. fundusz zastrzega odkupienie w danym roku kalendarzowym certyfikatów inwestycyjnych stanowiących do 5% czy 10% aktywów).

W przypadku FIZ-ów zatem, obok ryzyk immanentnych dla klas instrumentów finansowych będących spektrum inwestycji dochodzi istotne ryzyko płynnościowe, a w przypadku FIZ-ów aktywów niepublicznych dodatkowe ryzyko poprawnej wyceny aktywów.

Certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych zamkniętych (FIZ) publicznych

Certyfikaty inwestycyjne po spełnieniu odpowiednich wymogów prawnych mogą zostać dopuszczone do obrotu giełdowego. Wówczas podlegają one wycenie rynkowej, a ryzyko płynnościowe jest ograniczone, jednak nadal ono istnieje, jak w przypadku mniej płynnych instrumentów finansowych notowanych na GPW i wynika z możliwości niewielkiego zainteresowania kupnem i sprzedażą certyfikatów przez innych uczestników rynku, czyli niedostatecznych pod względem wielkości, albo atrakcyjności ceny ofert kupna i sprzedaży.

⁵ Premia opcyjna to cena opcji zależna od kilku czynników: kursu realizacji opcji, terminu wygaśnięcia opcji, nominału, na jaki opiewa opcja, zmienności cen aktywów bazowego a także poziomu rynkowych stóp procentowych.

⁶ Kupujący opcje kupna (call) ma nieograniczone zyski, natomiast maksymalny zysk dla kupującego opcję sprzedaży (put) jest ograniczony, bowiem aktywa rzadko osiągają ceny mniejsze niż zero.

Produkty strukturyzowane

Strategie podmiotów emitujących produkty strukturyzowane, niegwarantujące ochrony kapitału zakładają zaangażowanie w bardziej ryzykowne inwestycje. Może to oznaczać dużą zmienność w wycenie produktu strukturyzowanego – inwestor powinien być świadomy możliwości znacznego spadku ceny produktu.

Kontrakty na różnicę (CFD - z ang. Contract For Differences)

Przedmiotem świadczonej przez Biuro Maklerskie Alior Banku usługi Alior Trader są kontrakty na różnicę. Kontrakty na różnicę są instrumentami pochodnymi, których instrumentem bazowym mogą być m.in. waluty, towary, indeksy giełdowe. Inwestor zawierając transakcje nie nabywa instrumentu bazowego, lecz instrument pochodny, którego cena jest powiązana z ceną instrumentu bazowego. Instrumenty są rozliczane pieniężnie, tj. rachunek inwestora jest uznawany lub obciążany kwotą będącą różnicą pomiędzy wartością instrumentu z chwili zamknięcia i wartością z chwili otwarcia pozycji.

Inwestowanie w pochodne instrumenty finansowe na rynkach OTC wiąże się z ryzykiem poniesienia strat finansowych. Niewłaściwe decyzje inwestycyjne mogą spowodować utratę całości kapitału, a w skrajnym przypadku strata może przewyższyć wartość środków wpłaconych przez Klienta.

W przypadku gdy pozycje w instrumentach finansowych pozostają otwarte na kolejny dzień, rachunek pieniężny Klienta jest uznawany lub obciążany kwotą wynikającą ze stawek punktów swapowych (w przypadku par walutowych) lub stawek finansowania (w przypadku innych kontraktów CFD). Kwoty punktów swapowych oraz finansowania kontraktów CFD stanowią koszt lub przychód związany z utrzymywaniem pozycji. Stawki dla poszczególnych instrumentów są określone w Specyfikacji instrumentów finansowych, podlegają one okresowej aktualizacji z uwzględnieniem zmian stóp procentowych.

Przyznanie prawa do dywidendy od instrumentu bazowego, na którym oparty jest kontrakt CFD powoduje obniżenie wartości teoretycznej instrumentu. W celu zrównoważenia tej zmiany rachunek posiadacza pozycji długiej w kontraktach CFD zostaje uznany, a posiadacza pozycji krótkiej obciążony kwotą stanowiącą ekwiwalent dywidendy.

W ramach obsługi inwestycji funkcjonuje dodatkowo Mechanizm Stop Out, którego celem jest zabezpieczenie przed zbyt dużą stratą w przypadku niekorzystnych zmian cen instrumentów finansowych. Mechanizm Stop Out powoduje automatyczne zamknięcie pozycji w przypadku, gdy wartość depozytu zabezpieczającego spadnie poniżej określonego poziomu. Wartość poziomu Stop Out jest podawana do wiadomości Klientów w formie komunikatu Biura Maklerskiego. Poziom Stop Out został ustalony poniżej poziomu depozytu wymaganego do otwarcia pozycji. Zwracamy uwagę, że w szczególnych przypadkach koszty transakcyjne mogą przekroczyć różnicę pomiędzy poziomem Stop Out, a depozytem wymaganym do otwarcia pozycji, co skutkować będzie natychmiastowym zamknięciem pozycji. Podejmując decyzje inwestycyjne należy brać pod uwagę, że w pewnych sytuacjach nawet niewielka zmiana cen instrumentów finansowych może powodować automatyczne zamknięcie pozycji. W celu ograniczenia ryzyka Biuro Maklerskie rekomenduje Inwestorom posiadanie nadwyżki środków pieniężnych ponad minimalny poziom depozytu wymaganego do otwarcia pozycji.

ETF

ETF (ang. Exchange Traded Fund) jest to otwarty fundusz inwestycyjny notowany na Giełdzie na takich samych zasadach jak akcje. Jego zadaniem jest odzwierciedlenie zachowania danego instrumentu giełdowego (np. Indeksu). Jego funkcjonowanie jest regulowane przepisami prawa. Charakteryzuje się on możliwością stałej (codziennej) kreacji i umarzania jednostek (certyfikatów). Do najistotniejszych rodzajów ryzyka związanego z ETF należą ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanej stopy zwrotu, ryzyko likwidacji, ryzyko inflacji oraz ryzyko regulacji prawnych (ryzyko polityczne).

Rynki zagraniczne, instrumenty notowane w walutach obcych

Z inwestycjami w instrumenty finansowe notowane na rynkach zagranicznych oprócz czynników ryzyka przypisanych konkretnej klasie aktywów, wiążą się dodatkowe czynniki ryzyka, do których należy w szczególności ryzyko prawne wynikające z faktu, że przepisy prawa, którym podlegają te instrumenty mogą różnić się od przepisów prawa polskiego, a także ryzyko ograniczonego lub opóźnionego dostępu do informacji. Z inwestycjami w instrumenty notowane w walutach obcych wiąże się ryzyko niekorzystnych zmian kursów walutowych.